

1 תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים), התשנ"ט-1999

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 8 ו-43 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954 (להלן - החוק), בהתייעצות עם מועצת המוסד לבטיחות ולגיהות, ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. הגדרות

בתקנות אלה -

"בודק מעבדתי מוסמך" - עובד מעבדה מוסמכת שהסמיכו מפקח העבודה הראשי לערוך בדיקות סביבתיות-תעסוקתיות;

"בדיקה סביבתית-תעסוקתית" - ניטור סביבתי בידי בודק מעבדתי מוסמך, של גורמים כימיים ופיסיקליים מזיקים, המצויים במקום העבודה או בתהליך עבודה של עובד, שעל פיהם נקבעות רמות החשיפה הסביבתית-תעסוקתית, לרבות רמת חשיפה משוקללת ורמת חשיפה לזמן קצר, במקום עבודה של עובד;

"מחזיק במקום העבודה" - כל אחד מאלה:

(1) המעביד;

(2) במפעל - הבעל או התופש כמפורט בסעיפים 219 עד 221 לפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התש"ל-1970;

(3) בעל מקום העבודה;

(4) המנהל בפועל את מקום העבודה;

(5) מי שבהשגחתו או בפיקוחו פועל מקום העבודה;

(6) המנהל בפועל של תאגיד, אם המפעל מצוי בבעלות תאגיד.

"מעבדה מוסמכת" - מעבדה לגיהות תעסוקתית של משרד העבודה והרווחה וכל מעבדה אחרת שמפקח העבודה הראשי הסמיכה לבצע בדיקות סביבתיות-תעסוקתיות;

"מפקח עבודה" - כמשמעותו בחוק;

"סיכונים" - סיכוני בטיחות ובריאות הנובעים משימוש בציוד, בחומר, בתהליך ייצור או בכל גורם אחר, במקום עבודה.

2. מסירת מידע בדבר סיכונים

מחזיק במקום עבודה ימסור לעובד במקום העבודה מידע עדכני בדבר הסיכונים במקום, ובפרט בדבר הסיכונים הקיימים בתחנת העבודה שבה מועסק העובד, וכן ימסור לו הוראות עדכניות לשימוש, להפעלה ולתחזוקה בטוחים של ציוד, של חומר ושל תהליכי עבודה במקום.

3. הדרכת עובדים

(א) מחזיק במקום עבודה יקיים הדרכה בדבר מניעת סיכונים והגנה מפניהם (להלן - הדרכה), באמצעות בעל מקצוע מתאים ויוודא שכל עובד הבין את הסיכונים והוא בקיא דיו בנושאי ההדרכה, בהתאם לתפקידו ולסיכונים שלהם הוא חשוף; מחזיק במקום עבודה יחזור ויקיים הדרכה כאמור בהתאם לצורכי העובדים ולפחות אחת לשנה.

(ב) מחזיק במקום עבודה ינקוט אמצעים כדי לוודא שההדרכה שניתנה לעובדים הובנה על ידם כראוי וכי הם פועלים על פיה.

(ג) הדרכה למנהלי עבודה ולעובדי תחזוקה תינתן באמצעות המוסד לבטיחות ולגיהות או מוסד אדם אחר שאישר לכך מפקח עבודה ראשי.

4. הדרכת נאמני בטיחות

מחזיק במקום עבודה יכשיר את נאמני הבטיחות ואת חברי ועדת הבטיחות כמשמעותם בפרק השני לחוק, לביצוע תפקידיהם לפי סעיף 14 לחוק; הכשרה כאמור תינתן באמצעות המוסד לבטיחות ולגיהות או מוסד אדם אחר שאישר לכך מפקח עבודה ראשי.

5. שכר ותשלומים אחרים

- (א) נערכה הדרכה בהתאם לתקנות אלה ייחשב זמן ההדרכה כזמן עבודה.
(ב) עובד לא יהיה חייב בכל תשלום או תמורה אחרת בעד הדרכה.

6. פנקס הדרכה

מחזיק במקום עבודה ינהל פנקס הדרכה ובו ירשום את אלה:

- (1) שמות העובדים שהשתתפו בהדרכה;
- (2) מועדי מתן ההדרכה;
- (3) סוג ההדרכה;
- (4) נושא ההדרכה;
- (5) שם המדריך;
- (6) כשירותו ותפקידו של המדריך.

7. תמצית מידע בכתב

(א) מחזיק במקום עבודה ימסור לעובד במקום העבודה, לכל המאוחר ביום תחילת עבודתו תמצית בכתב של מידע בדבר סיכונים בעבודה שבה הוא מועסק, או הקיימים במקום העבודה או בכל מקום אחר שבו עלול הוא להיחשף להם עקב ביצוע תפקידו.

(ב) תמצית בכתב, כאמור בתקנת משנה (א), תהיה בשפה העברית והערבית ובשפה נוספת המובנת לרוב העובדים במקום העבודה; המעביד ידאג שתוכנו של המסמך האמור יוסבר לעובד בשפה המובנת לו, אם אינו שולט בשפות שבהן נמסרה התמצית.

(ג) נשתנו התפקיד או תחנת העבודה של העובד, ימסור לו המחזיק במקום העבודה תמצית בכתב כאמור בתקנת משנה (א) לגבי התפקיד או תחנת העבודה החדשים.

8. סימון ושילוט

מחזיק במקום עבודה יודא שחומרים, ציוד ותהליכי עבודה מסוכנים במקום העבודה יהיו מסומנים בתוויות או בשלט אזהרה מתאימים ומובנים, וכן יתקין שלטי הדרכה לשימוש בציוד מגן אישי. המחזיק ידאג שתוכן התוויות והשלטים האמורים יוסבר לעובד בשפה המובנת לו, אם אינו שולט בשפה שבה נכתבו.

9. הודעה

הוכנסו למקום עבודה חומרים, ציוד או תהליכי עבודה חדשים, שיש בהם סיכונים או נתגלה סיכון כאמור בחומר, בציוד או בתהליך עבודה קיימים במקום עבודה, יודיע על כך מיד המחזיק במקום העבודה למפקח העבודה האזורי, לכל רופא תעסוקתי המטפל במקום העבודה, לממונה על הבטיחות ולוועדת הבטיחות, אם ישנם.

10. איסורים

- (א) לא יועסק עובד במקום עבודה אלא אם כן ניתנה לו הדרכה כאמור בתקנות אלה וסופקו לו אמצעי המיגון הנדרשים.
- (ב) במקום עבודה לא ישתמשו בחומר או בצידוד ולא יפעילו תהליך עבודה, שיש בהם סיכונים, אלא אם כן ניתנו לגביהם מידע והדרכה ונעשו סימונים, הכל בהתאם לתקנות אלה.

11. תוצאות בדיקה סביבתית

- (א) נערכה בדיקה סביבתית-תעסוקתית במקום עבודה ונתגלה בה שקיימת במקום העבודה רמה חריגה של גורמים מזיקים לבריאות, ימסור המחזיק במקום העבודה, בכתב, סביבתית את תוצאות הבדיקה הסביבתית לעובדים המועסקים בו והעלולים להיות חשופים לגורמים מזיקים כאמור, וכן הסבר בכתב בדבר הסיכונים שנתגלו בבדיקה ובדבר האמצעים שיש לנקוט להגנה מפניהם.
- (ב) המחזיק במקום עבודה רשאי למסור לעובדים את תוצאות הבדיקה והסבר כאמור בתקנת משנה (א) באמצעות הודעה על לוח המודעות במקום העבודה.

12. בדיקה רפואית

- נערכה לעובד בדיקה רפואית במטרה לגלות או למנוע סיכונים, יביאו המוסד הרפואי או הרופא, שערכו את הבדיקה, לידיעת העובד הנבדק, בתוך זמן סביר, את מצב בריאותו, בדרך ובאופן שיראו לנכון.

13. חובות העובד

(א) עובד חייב -

- (1) להודיע למחזיק במקום העבודה על סיכון במקום העבודה שנתגלה לו תוך כדי עבודתו ושלא היה ידוע מקודם;
- (2) להתייצב לכל הדרכה, שהזמינו אליה המחזיק במקום העבודה או מי מטעמו, זולת אם היתה סיבה סבירה להעדרו.
- (ב) מחזיק במקום עבודה יפרסם את חובות העובד המפורטות בתקנת משנה (א) על לוח המודעות במקום העבודה.

14. פרסום שם הממונה על הבטיחות ומפקח העבודה

- מחזיק במקום עבודה יפרסם על לוח המודעות את שם הממונה על הבטיחות, אם מונה, ואת שם מפקח העבודה המפקח על מקום העבודה ואת מספרי הטלפון שבהם אפשר להשיגם.

15. עונשין

- העובר על הוראה מהוראות תקנות אלה, דינו - מאסר שישה חודשים, או קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

16. הגנה

- הואשם מחזיק במקום עבודה בעבירה על הוראות תקנה 2 או 3 מחמת שנתגלה פגם או ליקוי בעדכניות המידע או בנכונות ההוראות שמסר לעובדיו על פי הוראות תקנות אלה, תהא זו הגנה טובה לנאשם אם הוכיח אחת מאלה:
- (1) כי נקט אמצעים סבירים כדי לוודא את נכונותם ואת עדכניותם של המידע או של ההוראות שמסר, לפי הענין;
- (2) כי המידע או ההוראות נתקבלו מאת משרד ממשלתי, מוסד של המדינה או מוסד להשכלה גבוהה, שענינם במידע או בהוראות האמורים.

תחילתן של תקנות אלה שלושים ימים מיום פרסומן.

כ"ט באב התשנ"ט (11 באוגוסט 1999)

אלהו ישי
שר העבודה והרווחה

---

[1] ק"ת 5996, התשנ"ט (29.8.1999), עמ' 1141.

[2] במקור נכתב: "פקח".

//